

maa have faaet det Indtryk, at den havde uhindret Adgang til Stranden, til Trods for at det ikke staar i den gældende Lov; og fordi Befolkningen nu har faaet dette Indtryk, vil Ministeren foreslaa, at det for Fremtiden er Ejeren, hvem der paahviler en Pligt til at søge at værne om sin Ret i Stedet for, at det før var Kommunalbestyrelsen og forskellige Institutioner, der maatte henvende sig til Fredningsnævnene for gennem disse at faa udvirket overfor Ejeren, at han vilde afgive noget af sin Ret.

Dette er efter min Mening fuldstændig at vende Forholdet paa Hovedet, og jeg forstaar ikke, hvorledes en Justitsminister kan fremsætte noget saadant. Man skulde dog tro, at en Justitsminister var til for at værne om bestaaende Love og bestaaende Ret og ikke til for i fremsatte Forslag at udtale sig ganske i Modstrid med gældende Ret, og det er det, den højtærede Minister har gjort i Præmisserne til dette Lovforslag.

Jeg maa mene, at den Adgang til den aabne Strand, som den nugældende Fredningslov giver, er fuldt tilstrækkelig til at tilfredsstille Befolkningens Krav, og naar den højtærede Minister nu vil udvide en saadan Adgang til, naar Fredningsnævnet tager Initiativ dertil, ogsaa at omfatte Indsøer, maa jeg paa det bestemteste fraaade dette, thi det vil kunne føre ganske overordentligt vidt. Det vil ifølge Lovforslaget kunne føre til, at Justitsministeren, naar disse store Planer om fremtidig Fredning er udarbejdet, der kan faa et Initiativ, der kan gaa over alle Bredder, i Virkeligheden kan kommandere, at den og den Sø nu skal fredes, og derved paadrage Samfundet meget betydelige Udgifter. Thi det siger sig selv, at hvis man vil kræve, at de forskellige Kommunalbestyrelser omkring Søen skal aabne Adgang til den ved at anlægge Spadserestier omkring den, vil man derigennem for det første paalægge Kommunen store Udgifter, men saa kommer bagefter Erstatningen til alle de Lodsejere, man afskærer fra Søen, som de hidtil har haft ganske uhindret Adgang til. Jeg vil gøre opmærksom paa, at dette ved Indsøer, hvor der i stor Udstrækning har fundet Villabebyggelse Sted, vil kunne betyde en Forringelse af disse Ejendomme med indtil Halvdelen af deres Værdi.

Man vil derigennem kunne blive stillet overfor Erstatningskrav i overordentlig stor Udstrækning, og jeg kan ikke se, at Staten har nogen som helst Mulighed for at kunne smøge disse Erstatningskrav af sig. Ganske vist har den højtærede Minister i Lovfor-

slaget foreslaaet, at disse Erstatninger skal ydes dels af Staten, dels af Amtskommunerne i alle Omraaderne, Halvdelen af hver. Jeg finder det i og for sig ganske meningsløst, at man vil paabyrde Kommunerne en saadan Udgift. Der, hvor Almenvellet kræver, at det offentlige skal have uhindret Adgang, maa det være Staten, der betaler, hvad det koster. Der er jo indsat den Ventil, at naar det gælder om saadanne særlige Steder, som alle og enhver i Samfundet har Interesse af, skal man kunne udvide Statens Erstatningspligt til $\frac{2}{3}$. Jeg maa mene, at Staten bør give fuld Erstatning, hvor den griber ind paa disse Omraader. Men jeg kan kun advare mod disse Bestemmelser, thi de vil kunne føre til meget større Udgifter, end den højtærede Justitsminister sikkert har tænkt sig.

Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger, idet jeg vil slutte, som jeg begyndte, med at sige, at det forekommer mig, at Loven af 1917 om Naturfredning yder alle de Fordele, man med Ret og Rimelighed kan kræve, og jeg vil derfor paa det bestemteste advare mod at gaa videre med denne Lovgivning, før den danske Befolkning har lært i højere Grad at respektere Naturen.

Justitsministeren (Steincke): Jeg maa begynde med at beklage, at jeg hjemme har glemt to smaa Vers, som jeg havde skrabet sammen for at kunne hamle op med de mere lyriske Deltagere i denne Debat, der jo næsten alle har benyttet sig af bunden Stil, naar de da ikke, som det ærede Medlem Hr. Holstein, tillige har talt Fransk. (*Holstein:* Har jeg talt Fransk?). Det ærede Medlem benægter at have talt Fransk. Bortset fra Latin, Græsk og Oldnordisk er min Indsigt i udenlandske Sprog saa ringe, at det er sandsynligt, at jeg kan have taget fejl. Jeg har altid hidtil haft saa stort Besvær med at beherske mit Modersmaal nogenlunde taaleligt, at jeg ikke tør konkurrere med det ærede Medlem paa fremmede Sprogs Omraade.

Maa jeg dernæst for Modtagelsen af dette Lovforslag frembære mine Taksigelser, tra en fuldtonende Tak til det ærede Medlem Hr. A. C. Meyer og i en Skala nedefter til det Minimum, der kan tilflyde de ærede Medlemmer Hr. Holstein og Hr. Ulrich. Jeg takker det ærede Medlem Hr. A. C. Meyer for hele hans Tale, en Tale, i hvilken han gav de Tanker, der danner Grundlaget ogsaa for dette Lovforslag, den Baggrund af ægte Natursans, Livsglæde og Poesi, som netop han er en Mester i, og som ogsaa maa